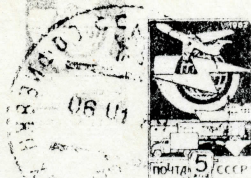

Ранко! (+)

Куда: г. Киев-54,
ул. Чкалова,
дом № 52, кв. 38,
Маняку
Кому: Владимир
Антоновичу.

Индекс предприятия связи

326673.

и адрес отправителя

Херсонская об.
Новотроицкий р-н,
п/о. Софиевка
Лазаренко Ивонд.

252054

Нашит. индекс предприятия связи места назначения

252054. м. Київ-54,
вул. Чкалова, 52, кв. 38,
Маняку Володимиру Антоновичу.

Відповідь на Вашого листа, призначена для
книжки "Меморіал", на яку Ви збираєте
матеріал для публікації подій які відбу-
валися за часів сталінізму.

"Боротись із сталінізмом - це просто боро-
тись із злом поміж людьми, боротись
із презирством один до одного, боротись
проти ненависті і роз'єднання родин.

Возновити про себе:

З. Я. Лазаренко зван Демидових народився у 1922 ро-
ці в селі Паліївка Іллінівського району ^{Сумської} ~~Сумської~~
~~Сумської області~~. У 1926 році Батько з сім'єю пере-
селився у Мавригеську губернію (тепер Херсон-
ська область), де придбав в оренду землю і зані-
мався хліборобством. У нашій сім'ї, що прожи-
вала на хуторі Чернігівка Новотроїцького
району, було шість душ: Батько, Мати і
нас четверо дітей. У 1932 році Батьку
піднесли план здачі хліба державі. Батько
вивіз зазначену кількість зерна на приї-
мальний пункт, зостався киунок відра-
три на суп і кашу, бо молотил уже небуло
того. Після виконання першого плану
Батьку піднесли другий план здачі зерна
державі. Батько взяв на плечі останній
киунок і одніс на приймальний пункт.
Дома зоставалась корова і з десяток курей.
Активісти колективізації - Стрюк Яків,
Якименко, Мисник та інші підсабники
- прийшли, забрали все. За невиконання
другого плану хлібоздачі, Батька забрали
Ч.К.В.Д., а до нас знову прийшли активіс-
ти і почали шукати повсіх кутках,

хатин. Паслін сушений, який Мати ~~насушила~~,
 десь два кг. валила, вона всипала в ~~кут~~ ^{кут} із
 пологина, забила гвіздок у кінці ~~теп~~ ^{там} (там
 де крусять сажу), і пригетила там на мо-
 тузку. Один із ~~сестер~~ ^{сестер} ярих активістів -
 Стрюк Яков - непогано бився нігши, поліз у пір-
 щоб ~~найти~~ ^{найти} ~~моне~~ ^{моне} ~~мо~~ ^{мо} ~~мату~~ ^{мату} зварива в ~~пир~~ ^{пир}
 та захрвала у кутку в пері, то щоб забрати
 але нікого ~~незнайшов~~. ~~Потім~~ ^{Потім} ~~поши~~ ^{поши} ~~порив~~ ^{порив}
 у ~~кошені~~ ^{кошені} ~~і~~ ^і ~~знайшов~~ ^{знайшов} ~~суд~~ ^{суд} ~~суд~~ ^{суд} ~~із~~ ^{із} ~~пасль~~ ^{пасль} ~~ном~~ ^{ном}
 і ~~відразу~~ ^{відразу} ~~забрів~~ ^{забрів} ~~з~~ ^з ~~пасль~~ ^{пасль} ~~і~~ ^і ~~ном~~ ^{ном} ~~у~~ ^у ~~нас~~ ^{нас}, ~~тобто~~ ^{тобто} ~~у~~ ^у ~~матері~~ ^{матері} ~~з~~ ^з ~~готир~~ ^{готир} ~~рша~~ ^{рша}
 дітьми, ~~замилася~~ ^{замилася} ~~любода~~ ^{любода} ~~з~~ ^з ~~кур~~ ^{кур} ~~аєм~~ ^{аєм},
 і ~~кропив~~ ^{кропив} ~~на~~ ^{на} ~~городі~~ ^{городі} і ~~кіт~~ ^{кіт}, ~~що~~ ^{що} ~~любив~~ ^{любив} ~~машей~~ ^{машей}.
 У кутку над ~~стоном~~ ^{стоном} ~~стоном~~ ^{стоном} ~~готир~~ ^{готир} ~~рша~~ ^{рша} ~~вікон~~ ^{вікон}
 а на ~~поши~~ ^{поши} ~~ці~~ ^{ці}, яку зробив Батько, ~~лежали~~ ^{лежали}
 книжки: Кобзар М.Т. Шевченко, багато то-
 мів Великого Енциклопедичного словника
 Брокгауза і Ефрона. Активісти ~~познали~~ ^{познали}
~~вікон~~ ^{вікон}, ~~шви~~ ^{шви} ~~кидали~~ ^{кидали} у двір, ~~потім~~ ^{потім} ~~забрали~~ ^{забрали} ~~всі~~ ^{всі}
 книжки, ~~скир~~ ^{скир} ~~тили~~ ^{тили} на куку на ікони і підпа-
 мши, ~~а~~ ^а ~~одету~~ ^{одету} і ~~вишиті~~ ^{вишиті} ~~рушники~~ ^{рушники} із ~~домотка~~ ^{домотка}
 ного ~~полотна~~ ^{полотна}, - ~~все~~ ^{все} ~~забрали~~ ^{забрали} і ~~увезли~~ ^{увезли} ~~із~~ ^{із} ~~собою~~ ^{собою}.
~~Остались~~ ^{Остались} ~~без~~ ^{без} ~~Батька~~ ^{Батька} і ~~без~~ ^{без} ~~продуктів~~ ^{продуктів}, ~~мати~~ ^{мати}
~~авала~~ ^{авала} ~~любода~~ ^{любода} ~~та~~ ^{та} ~~кропиву~~ ^{кропиву}, а ~~для~~ ^{для} ~~придання~~ ^{придання} ~~сна~~ ^{сна}
~~ку~~ ^{ку} ~~убила~~ ^{убила} ~~останнього~~ ^{останнього} ~~кота~~ ^{кота} і ~~розділила~~ ^{розділила} ~~на~~ ^{на}
~~порції~~ ^{порції} ~~для~~ ^{для} ~~варки~~ ^{варки}, і ~~варива~~ ^{варива} ~~зелений~~ ^{зелений} ~~суп~~ ^{суп} ~~без~~ ^{без} ~~кру~~ ^{кру}
~~пи~~ ^{пи} і ~~картошки~~ ^{картошки}, який у ~~кош~~ ^{кош} ~~таборах~~ ^{таборах} ~~називають~~ ^{називають}
~~балакдою~~ ^{балакдою} і ~~якої~~ ^{якої} ~~тепер~~ ^{тепер} і ~~годогий~~ ^{годогий} ~~собака~~ ^{собака} ~~не~~ ^{не} ~~є~~ ^є ~~в~~ ^в.
~~Сестра~~ ^{Сестра} ~~Олена~~ ^{Олена} ~~1921 року~~ ^{1921 року} ~~нагоду~~ ^{нагоду} ~~те~~ ^{те} ~~се~~ ^{се} ~~не~~ ^{не} ~~є~~ ^є ~~в~~ ^в ~~віт~~ ^{віт}
~~тримала~~ ^{тримала} ~~голоду~~ ^{голоду} і ~~в~~ ^в ~~11-літній~~ ^{11-літній} ~~віці~~ ^{віці}, ~~пухла~~ ^{пухла}
~~від~~ ^{від} ~~голоду~~ ^{голоду}, ~~пашер~~ ^{пашер} ~~на~~ ^{на}. ~~Мені~~ ^{Мені} ~~самому~~ ^{самому} ~~довелося~~ ^{довелося}
~~багато~~ ^{багато} ~~дегого~~ ^{дегого} ~~перестити~~ ^{перестити} і ~~побачити~~ ^{побачити}
~~Сталинського~~ ^{Сталинського} ~~раю~~ ^{раю} ~~життя~~ ^{життя}. ~~Бачи~~ ^{Бачи} ~~22 червня~~ ^{22 червня}.
~~1941 року~~ ^{1941 року} ~~погас~~ ^{погас} ~~се~~ ^{се} ~~війна~~ ^{війна}, (я ~~тоді~~ ^{тоді} ~~робив~~ ^{робив} у ~~під~~ ^{під}
~~собному~~ ^{собному} ~~господарстві~~ ^{господарстві} ~~при~~ ^{при} ~~заводі~~ ^{заводі} ~~№53~~ ^{№53} ~~міс~~ ^{міс}
~~та~~ ^{та} ~~Шостка~~ ^{Шостка} ~~Сумської~~ ^{Сумської} ~~області~~ ^{області}, ~~17-го~~ ^{17-го} ~~липня~~ ^{липня}
~~1941 року~~ ^{1941 року}, ~~мене~~ ^{мене} ~~мобілізували~~ ^{мобілізували} ~~в~~ ^в ~~армію~~ ^{армію}.

Нас доставили в місто Севастополь в угдовий загін Чорноморського флоту - Чорно-морський флотський екіпаж, де ми проходили військові навчання і рили шотальні під горами для захисту від бомбардувань і обстріли міста. У грудні 1941 року на Черговому політзанятті у мене з'явився приступ епілепсії, який мене періодично мучить ще з дитинства. Після цього приступу у мене відбрали гвинтівку і патронний ж з патронами і перевели на доставку пошти по ротах. На початку січня 1942 року, з групою поранених захисників Севастополя, я був направлений у Військово-Морській госпіталь Туапсинської військово-морської бази Чорноморського флоту, який у ті часи був у містечку Маєри (недалеко від Сочи), для обстеження и перекомісування. Після місячного перебування у госпиталі і появи приступів епілепсії, я був комісований і відправлений на грамаданку. У місті Славянськ на Кубані я став до роботи на рибному заводі, де робив до окупації Кубані німцями. В серпні місяці 1942 року, в часи відступу, наші війська спалили завод, і другі підприємства міста і люди осталися на свавільство. В часи окупації Кубані німцями, я перейшов жити на хутір Ханьків що у тридцять кілометрів від міста Славянськ на Кубані і жив там у колгоспниці Іванценко Тараски.

У Березні 1943 року, коли німці почали відступати, вони собрали всіх музиків у тому числі і мене і поїхали на переправу в Крим. Після переправи, нас поїхали етапом через Чонгар, по селам і степах Херсонської області, через малу Ленетиху, Велику Ленетиху, Квародубину, Капуловку, Івановку і даліше

через Казанку Миколаївської області, потім
через Жирасполь, Бендери, Кацмани і далі
через Рущицію. Перед Чехословацькою, на
одній із станцій Рущиції, нас погрузили у за-
лизничні товарні вагони - відкриті півва-
гани, в які тепер грузять ліс або вугіль
і під усиленою охороною яка складалася із
солдат - камішників, - нас доставили
на пересильний лагерь для руських
З серпня 1944 року по Травень 1945 року,
був у німеччині, а у травні, після закін-
чення війни, був репатрійований на Бать-
ківщину і направлений для роботи на шах-
ті №60, у Пільській області. У 1947 році, піс-
ля хворобового приступу епілепсії, я не виї-
шов на роботу, і недовірячись на докази
працівників і товаришів по куртопектці,
майстер подав докладну до суду, який осу-
див мене на 6 місяців з утриманням мене
по 25% заробітної плати на рахунок
держави. Утримання 25% по суду, подо-
ходний налог, холостяцький налог, купів-
ельний сбор, заем, квартплата за куртопек-
ток - все це звало на нівець заробітну
плату. Як бути? Що робити? - У квітні
місяці 1948 року, я попросив авансу 100 рублів,
це на одне відро картошки на базарі, чи
на одну двохкілограмну хлібину хліба.
Доставивши для видачі заробітної плати,
я пішов до нашого участкового щетовода,
яка мені відповіла: "Ти ще 240 рублів
должен!" Переглянула мені всі удер-
жання, які я описав вище, і я остав-
ся без нічого, а працювати треба
йти, і це в тій гас, коли нагальство шах-
ти брало хліб і викармлювало свиней,
робітник шахти с кнайпом репа-
трианта должен був сидіти голод-

нами і їти кожного дня на роботу в шахту.
Я запитав у сегового: „А ти ж-же я жити
должен?“ — Відповідь: „Это не наше дело.
Що ж дальше робити? Я написав два
письма. Одно в центральну газету „Правда“, в якому
я описав своє положення і протизаконні дії
адміністрації шахти щодо утримання заробіт-
ної плати назвавши їх деспотизмом, а друге
своєму родичу, який в ті часи був в ув'яз-
ненні в місті Молоотовськ — тепер Северо-
морськ, Архангельської області, в якому
написав, що сидю голодний, робота важка,
а заробіток увесь удержують деспоти.
Письмо редакція газети „Правда“ направи-
ла першому секретарю Товарковського рай-
кому партії, до якого належить і адмініс-
тративна одиниця — шахта № 60, тресту
Товарковуголь, для перевірки і прийняття
рішення, а письмо послане родичеві
у Молоотовськ, — було перехвачено аген-
тами цензури К.Д.Б. і направлено про-
курору Тульської області — Овчинникову.
Першим секретарем Товарковського рай-
кому КПСС — направлено редакцією га-
зети „Правда“, мое письмо — но діяль-
ності адміністрації шахти не прав-
димся, і заходи по помірному
умов життя не принімалися.
На письмі, яке було написано родичеві,
Прокурор Тульської області — Овчинников
написав санкцію на арест і передав
Нагальнику М.Д.Б. по Тульській області
генерал-лейтенанту Ланцину, а той
в свою очередь написав санкцію на
арест і передав для виконання на-
гальнику М.Д.Б. Товарковського рай-
ону Тульської області — майору Со-
колову. 29 серпня 1949 року мене

5
арештовани. Из особистих предметів у мене в гуртожитку було: один кобзар на руській мові, фотокартон із рідних, близьких і друзів = 85 штук; художніх листівок для наочного посібника при малюванні = 115 штук, все забрали. 30 серпня 1949 року, мене привезли в ПТУ, укинули постріженого й без туговиць на одені в одинокну цементову камеру, і приказали сидіти (не ходити не дримати) від 4 години ранку (підйом), до 10 години вечора (світло). Просидів я дві неділі, без пред'явлення санкцій на арешт і без визова на слідство. На третій неділі визвали на слідство. Слідчий запитав: Як за що ти сюди попав? - Відповідаю: - Мені яких обвинувачень не пред'являли, і я не знаю за що я попав. Слідчий: Як це ти не знаєш? Ти без обвинувачення повинен знати всі свої дії. Сам ти думаєш за що? - Відповідаю: Я думаю за те, що я писав до редакції і до родича наробот на шахтоуправління а це могло коїкому не сподобатись. Слідчий гримнув: Ти що мерзавець? качинами клявешся! Що ми за жалоби судим? У пред'явленій санкції на п'яний до родича було сформульовано.

Начальнику Пугльського обласного управління М.Т.Б. генерал-лейтенанту Ланшину.

За клевету на Советское правительство, искажение советской действительности, за нару-

імені СРСР. Прокурор Тульської області
арист 1го класу Овчинников

Одиннадцять місяців держави под
слідством, собрали десятки до-
кументов с місце жителів
допросили около сотни свидете-
лей знающих мене — все показа-
ние оказались хорошими за исклю-
чением справки-характеристики
в которой указывалось, что за время
работы на шахте, к работе отно-
сился не добросовестно, занимал-
ся подстрекательством рабочих.
Подписи: Нач. шахты, портг. Председатель профсо-
юза.

Після закінчення слідства, — діло бу-
ло направлено в Тульський обласний
суд. Тульський обласний суд відхи-
лив діло, як не маюче доказательств
в преступності, і тоді діло було
направлене на особу совещання,
особу совещання винесло приго-
вор — п'ять років позбавлення
волі. Відбуванням покарання
у місцях ув'язнення.
Відбував покарання на лісоповалі
у Архангельській області в районі
Тлесецька. Харчування давали одну
овсяну кашу або суп. Від цієї їди
цинга раптом розвивається з бешкетною
близькості і зуби косять як косого.
Овсяна крупа для харчів біззів,
— це краще середство, щоб бити
в'язнів по зубам. Так у мене
з першого місяця 1950 року почавітень.

1953 року - неосталось ніодного зуда,
Тісня смерті Сталіна, я вийшов
з ув'язнення і реабілітований

Трєдінного лєтатє журнали „Україна
„Огонек“, Новое Времє“ - газети: Літературна
газета“, „Сільські Вісті“, „Труд“, „Известия
і други“, в яких описані всі миходїїства
і деспотизм Сталіна проти свого держав
ного народу, особисто слов'янського і диву
даєшся: „Як могла така велика держа
ва допустити деспота до управління
державою і вислуговуватись перед ним,
як дворовий пес перед хазяїном який
бросє йому обгрижену кістку?
Якщо охарактерізувати всі дії Сталіна
проти народу описані у всіх газетах
країни і осудженного на XXVII з'їзді КПРС
і XIX партійній конференції, то словами
автора можна сказати:

Сталін для слов'ян був другий Троц
Що дітей у Вирнеєні бив,
Скільки він за свій сумний період
Вчених хліборобів погубив.

Незабутти ту велику шкоду
Що державі мудрий вояк давав
Він по геноциду до народу
Зіхмана в змоланні перелав,

Закінчуючи свій огляд минулого, я хочу
щоб сучасне покоління добре пізнало
історію Батьківщини, і всіх її
друзів і недругів, щоб в більшому
недопустити такого кошмара
на який було звернуто увагу усього
світу.

5-1-89г.